

Novi Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijena

Darko Marečić, dipl. iur.

Dana 8. ožujka 2025. stupio je na snagu novi Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijena koji je zamijenio do tada važeći istoimeni Zakon iz 1997., kojim se omogućuje Vladi Republike Hrvatske donošenje konkretnih mjera u iznimnim situacijama kada se ukaže potreba za zaštitom standarda građana i stabilizacijom tržišta. U odnosu na prethodno važeći, novi Zakon predviđa primjenu mjera izravne kontrole i na cijene usluga, a ne samo na cijene proizvoda kao što je to bilo do sada te uvodi četiri nove mjere, od kojih su za potrošače ključne dvije, propisivanje obveze svim trgovcima da uz trenutnu maloprodajnu cijenu jasno istaknu i dodatnu maloprodajnu cijenu istom proizvodu iz određenog razdoblja ili na točno određen dan, a za trgovce koji posluju u određenim kategorijama prodajnih objekata, da na svojim internetskim stranicama redovito objavljuju i ažuriraju cijene svih proizvoda koje nude na prodaju. O tim i drugim novinama Zakona, pišemo u nastavku članka.

1. Uvod

Mjere izravne kontrole cijena propisuju se iznimno zbog sprječavanja negativnih učinaka promjena pojedinih cijena ili sprječavanja monopolističkog određivanja cijena, kada se ti ciljevi ne mogu postići drugim mjerama gospodarske politike, a na prijedlog ministra nadležnog za gospodarstvo propisuje ih Vlada Republike Hrvatske (dalje: Vlada).

Mogućnost propisivanja mjera izravne kontrole cijena uvedena je 1997. Zakonom o iznimnim mjerama kontrole cijena (dalje: Zakon¹, prethodni Zakon¹) koji je stupio na snagu 22. srpnja 1997. i do sada je dva puta mijenjan i dopunjavan (1999. i 2001.). Ovim Zakonom uređeni su uvjeti pod kojima nadležna državna tijela mogu poduzimati mjere kontrole u području cijena i način provedbe tih mjera, s tim da se odredbe zakona ne odnose na proizvode za koje je kontrola cijena uređena posebnim zakonom.

Uzimajući u obzir dug vremenski period važenja Zakona¹, te rast inflacije, povećanje troškova života i sve većeg pritiska na kućne proračune građana, posebno onih najranjivijih (umirovljenika, obitelji s niskim primanjima i socijalno osjetljivih skupina, poput samohranih roditelja), ukazala se potreba za donošenjem novog zakona u području propisivanja iznimnih mjera kontrole cijena, a sve kako bi se osigurala jasnija pravna osnova za donošenje odgovarajućih podzakonskih propisa koji će doprinijeti učinkovitosti provedbe odgovarajućih mjera izravne kontrole cijena. Jednako tako, kako mjere izravne kontrole cijena utječu na život svih građana, potrebno je bilo osigurati učinkovite, jasne i vidljive načine informiranja o poduze-

tim mjerama. Budući se radi o mjerama koje se donose u iznimnim situacijama radi osobito opravdanih razloga, bilo je nužno propisati odgovarajuće upravne mjere, kao i proporcionalne, učinkovite i odvratajuće prekršajne kazne, koje nadležna tijela mogu primijeniti u slučaju kada se obveznici primjene propisanih mjera izravne kontrole cijene tih mjera ne pridržavaju, a što u prethodnom Zakonu nije bilo na taj način propisano.

Iz navedenog razloga, po hitnom postupku donesen je novi Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijena (dalje: Zakon)² koji je stupio na snagu 8. ožujka 2025. U obrazloženju prijedloga Zakona, donošenje zakona po hitnom postupku opravdava se činjenicom da je u ovom trenutku u Republici Hrvatskoj rastuća inflacija koja znatno narušava kupovnu moć građana, zbog čega je bilo nužno novim zakonom propisati jasnije i transparentnije obveze koje će predstavljati valjanu pravnu osnovu za žurno donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih mjera od strane Vlade u svrhu zaštite najugroženijih građana.

2. Što se uređuje Zakonom

Zakonom se propisuju mjere izravne kontrole cijena, način provedbe tih mjera, određivanje nadležnih tijela za nadzor nad provedbom Zakona, upravne mjere i prekršajne odredbe za slučaj kršenja ovoga Zakona.

Odredbе Zakona primjenjuju se na proizvode (robu) ali jednako tako i na usluge, ovisno o potrebama i izvanrednim okolnostima na koje će se pojedina mjera propisana ovim Zakonom odnositi, osim na proizvode i usluge koje su uređene posebnim zakonom. Primjerice, posebni zakoni koji uređuju kontrole cijena su: Zakon o lijekovi-

1 Nar. nov., br. 73/97., 128/99. i 66/01. (Zakon iz 1997. zamijenio je do tada važeći Zakon o sustavu kontrole cijena, Nar. nov., br. 53/91.- 94/93.).

2 Nar. nov., br. 40/25.)

ma³ i Zakon o medicinskim proizvodima,⁴ kojim se reguliraju cijene lijekova i medicinskih proizvoda; Zakon o zdravstvenoj zaštiti,⁵ koji se odnosi na cijene zdravstvenih usluga u javnom zdravstvenom sustavu; Zakon o obveznim osiguranjima u prometu,⁶ koji definira kontrolu cijena obveznih osiguranja, poput osiguranja od automobilske odgovornosti; Zakon o regulaciji energetske djelatnosti,⁷ koji omogućava kontrolu cijena energetske usluga kroz regulatorna tijela; Zakon o vodnim uslugama,⁸ koji regulira cijene vodoopskrbe i odvodnje; Zakon o komunalnom gospodarstvu,⁹ koji uređuje cijene komunalnih usluga.

U bitnom, Zakonom se:

- uspostavlja pravni temelj za uvođenje pojedinih mjera izravne kontrole cijena s ciljem sprječavanja poremećaja na tržištu koje na drugi način nije moguće otkloniti, a koje mjere ovisno o izvanrednim okolnostima određuje Vlada svojim podzakonskim propisima;
- propisuju dodatne mjere izravne kontrole cijena u odnosu na dosadašnje uređenje (propisano je ukupno sedam mjera izravnih kontrola cijena, što je četiri više od izravnih mjera koje su bile propisane prethodnim Zakonom);
- propisuje veća razina informiranja potrošača o poduzetim mjerama izravne kontrole cijena te način informiranja kroz obvezu jasnog, vidljivog i čitljivog informiranja potrošača o poduzetim mjerama izravne kontrole cijena;
- određuju se tijela nadležna za provođenje nadzora nad primjenom odredbi Zakona;
- propisuju se odgovarajuće upravne mjere koje nadležni inspektori mogu izreći u provedbi inspekcijskog nadzora, kao i novčane kazne za počinjene prekršaje, u većem iznosu onih propisanih prethodnim Zakonom, a sve kako bi se osiguralo da su upravne mjere i kazne proporcionalne, učinkovite i odvratajuće.

3. Općenito o mjerama izravne kontrole cijena

3.1. Okolnosti u kojima se propisuju mjere izravne kontrole cijena

Iznimne mjere kontrole cijena u skladu s odredbama Zakona, provode se propisivanjem mjera izravne kontrole cijena.

Odredbom čl. 5. Zakona propisano je da se mjere izravne kontrole cijena propisuju iznimno, radi: sprječavanja negativnih učinaka promjena pojedinih cijena, ublažavanja inflatornih učinaka; sprječavanja monopolističkog određivanja cijena; postizanja većeg stupnja transparentnosti u informiranju potrošača pri promjeni cijena; svih drugih izvanrednih slučajeva kada se prethodno navedeni ciljevi ne mogu postići drugim mjerama gospodarske politike i tržišnih mehanizama korekcije cijena.

Propisivanje mjera izravne kontrola cijena te samim time interveniranje države na kretanje ponude i potražnje roba i usluga na tržištu, opravdano je u izvanrednim okolnostima, s ciljem zaštite potrošača odnosno osiguravanjem pristupa osnovnim dobrima i uslugama po prihvatljivim cijenama, održavanjem ekonomske stabilnosti i sprječava-

vanja inflatornih ili deflatornih spirala koje mogu dovesti do prekida u opskrbnom lancu ili na drugi način štetiti gospodarstvu. Te okolnosti mogu biti primjerice pojava prirodnih katastrofa, epidemija ili pandemija, ali i okolnosti koje upućuju na moguću ekonomsku krizu koja može biti uzrokovana uslijed nagle inflacije ili deflacije, čime se dovodi do destabilizacije tržišta i gospodarskih kretanja u negativnom pravcu.

3.2. Vremenski rok trajanja mjera izravne kontrole cijena

Izravne mjere kontrole cijena nisu trajne mjere nego su privremene i izvanredne, a koje se propisuju samo iznimno s ciljem stabilizacije tržišta dok se ne uspostave uvjeti za normalno funkcioniranje tržišnih mehanizama, a kada se ti ciljevi ne mogu postići drugim mjerama gospodarske politike i tržišnih mehanizama korekcije cijena.

ističemo...

Mjera izravne kontrole cijena može trajati dok se ne otklone razlozi za njezino propisivanje.

Nakon propisivanja mjera izravne kontrole cijena, Vlada je dužna poduzeti odgovarajuće mjere gospodarske politike radi otklanjanja razloga za izravnu kontrolu cijena.

3.3. Vrste izravnih mjera kontrole cijena

Odredbom čl. 6. Zakona izriječno je navedeno sedam izravnih mjera kontrole cijena koje Vlada može propisati svojim podzakonskim propisom i to:

- mjera određivanje najviših cijena;
- mjera vraćanje cijena na određenu razinu;
- mjera prijava važećih cjenika, odnosno tarifa;
- mjera objave važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca;
- mjera pribavljanje prethodne suglasnosti na cijene, pri čemu se cijene ne mogu utvrđivati ni mijenjati bez prethodne suglasnosti;
- mjera obveznog redovitog ili periodičnog dostavljanja podataka o cijenama;
- mjera obveznog isticanja dodatne cijene koja je bila primjenjiva u prethodnom razdoblju.

Svaka od navedenih mjera dodatno je pojašnjena u člancima 9. do 15. Zakona.

3.4. Propisivanje izravnih mjera kontrole cijena

Propisivanje svake pojedine mjere izravne kontrole cijena ovisit će o prirodi i učincima izvanrednih okolnosti koji se mogu pojaviti na tržištu, a koje se unaprijed ne mogu predvidjeti. Posebnu važnost pri tome imaju slučajevi kada dolazi do značajnih poremećaja na tržištu koji ugrožavaju ekonomsku stabilnost ili dobrobit građana.

Prilikom propisivanja pojedine mjere izravne kontrole cijena potrebno je, sukladno praksi Suda Europske unije voditi računa o poštivanju načela razmjernosti u odnosu na razloge za uvođenje pojedine mjere i cilja koji se tom mjerom nastoji postići, kako se ne bi donijela mjera koja bi bila pretjerano opterećujuća za adresate na koje je usmjerena (na trgovce), kao i da se učinak mjere ne bi mogao postići blažom mjerom ili tržišnim alatima korekcija cijena. Stoga, odabrana mjera izravne kontrole cijena koja se namjerava propisati, mora biti prikladna i nužna za postizanje željenog cilja, pri

3 Nar. nov., br. 76/13., 90/14. i 100/18.

4 Nar. nov., br. 76/13.

5 Nar. nov., br. 100/18., 125/19., 147/20., 119/22., 156/22., 33/23. i 36/24.

6 Nar. nov., br. 151/05., 36/09., 75/09., 76/13., 152/14. i 155/23.

7 Nar. nov., br. 120/13. i 68/18.

8 Nar. nov., br. 66/19.

9 Nar. nov., br. 68/18., 110/18. Odl. Ust.s., 32/20. i 154/24.

čemu ne smije nametati nesrazmjern teret trgovcima koji bi im bio pretjerano težak u odnosu na cilj koji se mjerom želi postići, u suptrotnom, propisivanjem uvjeta i načina provođenja pojedine mjere izravne kontrole cijene predstavljalo bi prekoračenje onoga što je nužno za postizanje ciljeva koji se mjerom nastoje postići. To znači da će Vlada prilikom propisivanja pojedine mjere izravne kontrole cijena morati voditi računa da u dijelu provedbe te mjere, troškovi za trgovce budu neznatni, odnosno da propisane obveze budu takve da ih sve kategorije trgovaca mogu amortizirati u troškove redovnog poslovanja.

Kojim podzakonskim propisima pojedinu mjeru izravne kontrole cijena određuje i detaljnije razrađuje Vlada, propisano je čl. 8. Zakona.

ističemo...

Mjere izravne kontrole cijena, kao i uvjete, sadržaj i način provedbe mjere te način informiranja potrošača o pojedinoj mjeri, Vlada određuje i detaljnije razrađuje odlukom na prijedlog Ministarstva gospodarstva (dalje: Ministarstvo), a iznimno, mjeru prijave važećih cjenika, odnosno tarifa, uredbom.

Odluka je opći akt kojim se odlučuje o pojedinim važnim pitanjima ili pravima i obvezama, a uredba podzakonski opći akt kojeg donosi Vlada za provedbu zakona.

Vlada, na prijedlog ministra gospodarstva, odlukom određuje i detaljnije uređuje šest slijedećih mjera izravne kontrole cijena: određivanje najviših cijena; vraćanje cijena na određenu razinu; objava važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca; pribavljanje prethodne suglasnosti na cijene; obvezno redovito ili periodično dostavljanje podataka o cijenama; i obvezno isticanje dodatne cijene koja je bila primjenjiva u prethodnom razdoblju, a iznimno, mjeru prijave važećih cjenika odnosno tarifa, Vlada uređuje uredbom.

ističemo...

Podzakonskim propisom kojim Vlada određuje pojedinu mjeru izravne kontrole cijena, određuju se uvjeti i način provedbe te mjere, a trgovci su dužni postupati na način i pod uvjetima kako su tim propisom određeni.

Odredbom čl. 22. Zakona propisano je da će Vlada u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona (do **6.6.2025.**) donijeti uredbu o mjeri izravne kontrole cijena prijave važećih cjenika odnosno tarifa, a odredbom čl. 23. st. 1. Zakona, da do stupanja na snagu te uredbe, ostaju na snazi Uredba o izravnim mjerama kontrole cijena¹⁰ i Odluka o ispravama i službenim obrascima čiji su sadržaj, oblik, način zaštite i obvezna primjena propisani zakonima i drugim propisima (dalje: Odluka o ispravama i službenim obrascima),¹¹ koje su donesene temeljem Zakona⁹⁷.

Odredbom čl. 23. st.2. Zakona propisano je da do stupanja na snagu odluke kojom se propisuje mjera određivanja najviših cijena sukladno novo Zakonu, ostaje na snazi Odluka o izravnim mjerama mjerama kontrole cijena određenih proizvoda i određenih kategorija proizvoda u trgovini na malo (dalje: Odluka o određivanju najviših

cijena određenih proizvoda u trgovini na malo)¹² koja je donesena temeljem Zakona⁹⁷.

3.5. Definiranje pojedinih pojmova sukladno Zakonu o zaštiti potrošača

Kada se propisane mjere izravne kontrole cijena donose i primjenjuju na odnose između trgovca i potrošača kako su ti pojmovi definirani odredbama Zakona o zaštiti potrošača (dalje: ZZP),¹³ tada se one odnose na maloprodajne cijene i/ili cijene za jedinicu mjere. Prema ovom Zakonu, **trgovac** je bilo koja osoba koja sklupa pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, uključujući i osobu koja nastupa u ime ili za račun trgovca. Stoga, iznimne mjere kontrole cijena mogu se odnositi, ne samo na pravne i fizičke osobe koje se u smislu Zakona o trgovini (dalje: ZT)¹⁴ smatraju trgovcima (pravna i fizička osoba registrirana za djelatnost kupnje i prodaje robe i/ili pružanja usluga u trgovini) nego i na sve druge pravne i fizičke osobe koje djeluju na tržištu u okviru svoje poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti (npr. frizere, automehaničare, pekare, ugostitelje, pružatelje javnih usluga, iznajmljivače). **Potrošač** je svaka fizička osoba koja sklupa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti. **Maloprodajna cijena** je konačna cijena u službenoj valuti Republike Hrvatske za pojedini proizvod (robu) ili uslugu odnosno određenu količinu proizvoda (robe) ili usluge, uključujući poreze i druga javna davanja¹⁵ (dalje: MPC), a **cijena za jedinicu mjere** je konačna cijena u službenoj valuti Republike Hrvatske, za jedan kilogram, jednu litru, jedan metar, jedan četvorni metar ili jedan kubni metar proizvoda ili neka druga jedinica količine koja se općenito ili uobičajeno koristi kod prodaje proizvoda na području Republike Hrvatske (npr. arak, tucet, stručak), a koja uključuje poreze i druga javna davanja (dalje: CJM).

4. Pojedine mjere izravne kontrole cijena

4.1. Određivanje najviših cijena

ističemo...

Mjera određivanja najviše cijene podrazumijeva, određivanje najviše MPC, pri čemu nije dopušteno prodavati proizvode i usluge iznad najviše propisane cijene, ali je dopušteno prodavati ispod te cijene.

¹² Nar. nov., br. 17/25.

¹³ Nar. nov., br. 19/22. i 59/23.

¹⁴ Nar. nov., br. 87/08., 116/08., 76/09–Odl.Ust.s., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19., 32/20. i 33/23.

¹⁵ Prema Općem poreznom zakonu (Nar. nov., br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20., 114722. i 154/22.), porezi su novčana davanja i prihod proračuna koji se koristi za podmirivanje proračunom utvrđenih javnih izdataka (npr. porez na dodanu vrijednost, porez na potrošnju) uključujući i trošarine (čl.2.st.2.), a druga javna davanja su carine, pristojbe, doprinosi, naknade za koncesije, novčane kazne za porezne prekršaje i sva davanja čije je utvrđivanje i/ili naplata i/ili nadzor prema posebnim propisima u nadležnosti poreznog tijela (čl.2.st.3.). Međutim, prema odluci Suda EU C-543/21, u konačnu cijenu ne smije ulaziti povratna naknada za ambalažu (u Republici Hrvatskoj od 1.1.2025. iznosi 0,10 eura po jedinici ambalaže) budući iznos plaćen za povratnu naknadu, potrošač može dobiti natrag prilikom predaje prazne ambalaže (Više o tome: Ivana Radan Ban, „Obavještanje potrošača o visini povratne naknade“, FiP br. 2/24., str. 289-291).

¹⁰ Nar. nov., br. 2/01., 156/02., 110/043., 112/07., 43/09., 78/11. i 72/13.

¹¹ Nar. nov., br. 50/11., 119/11., 28/13., 96/13., 47/14., 61/15., 34/16., 17/17., 86/17. i 97/18.

4.1.1. Odluka o određivanju najviših cijena određenih proizvoda u trgovini na malo

Odlukom o određivanju najviših cijena određenih proizvoda u trgovini na malo koja je na snazi od 7. veljače 2025. sve dok Vlada ne donese novu odluku sukladno novom Zakonu, administrativno su ograničene maloprodajne cijene za ukupno 70 proizvoda (30 određenih proizvoda i 40 kategorija proizvoda) na način da je za svaku vrstu proizvoda odnosno kategoriju proizvoda određena najviša razina MPC po kojoj se proizvodi mogu prodavati, s time da trgovac može odrediti i nižu MPC od najviše propisane razine. Obveza određivanja maloprodajnih cijena do najviše razine propisane ovom Odlukom primjenjuje se na sve trgovce koji proizvode iz toč. II. i III. Odluke imaju u svom prodajnom asortimanu. Najviše MPC određene ovom Odlukom ne smatraju se cijenom koja se primjenjuje prilikom posebnih oblika prodaje (npr. akcijskom cijenom, cijenom na rasprodaji, cijenom na sezonskom sniženju), nego cijenom u redovnoj prodaji.

U točki II. predmetne Odluke navedeni su slijedeći proizvodi i najviše razine njihovih maloprodajnih cijena: jestivo suncokretovo ulje, po L–1,72 €; UHT mlijeko, s 2,8% mm, po L–do 1,03 €; bijeli kristalni šećer, po kg – do 1,33 €; brašno tip T-550 glatko, po kg – do 0,80 €; brašno tip T-400 oštro – do 0,83 €; svinjsko mljeveno upakirano meso (pakirano u kontroliranoj atmosferi), po kg – do 4,11 €; pile, cijelo, po kg – do 3,22 €; jogurt, čašica i bočica, 180 g do 200 g – do 0,49 €; polutvrđi sir Gouda, blok za narezivanje, po kg – do 6,49 €; riža, bijela, dugo zrno, 1 kg – do 2,29 €; špageti, 500 g – do 1,09 €; svježa jaja, razred M, kavezni uzgoj, 10 kom. – do 2,45 €; svinjski vrat, bez kosti, po kg – do 5,49 €; hrenovke, pileće/pureće, po kg – do 2,69 €; hamburger slanina, po kg – do 6,99 €; mrkva u rinfuzi, po kg – do 0,89 €; šareni grah u rinfuzi, po kg – do 1,99 €; pasirana rajčica, višeslojna ambalaža, 500 ml – do 1,09 €; 19. limun u rinfuzi, po kg – do 1,49 €; jabuka, pakiranje od 2 kg – do 2,19 €; čokolada, tabla, bez dodataka, u pakiranju od 80 g – 100 g – do 1,29 €; sirup sa šećerom, 1 l – do 2,99 €; pasta za zube, 125 ml – do 2,99 €; gel za tuširanje, muški i ženski, 250 ml – do 2,99 €; šampon, 1 l – do 3,49 €; toaletni papir, troslojan, 10 rola – 16 rola – do 2,99 €; higijenski ulošci, standardni, po kom. – do 0,25 €; pelene dječje, standardne, po kom. – do 0,30 €; krumpir, 5 kg – do 3,99 €; juneći vrat s kostima, po kg – do 6,99 €

U točki III. Odluke navedene su slijedeće kategorije proizvoda i najviša razina njihovih maloprodajnih cijena: kruh, pšenični, nepakirani, po kg – do 1,50 €; palenta, instant, 400 g – 500 g – do 0,95 €; zobene pahuljice, sitne, 500 g – do 0,99 €; kukuruzne pahuljice, 500 g – do 2,19 €; pecivo kajzerica, po kom. – do 0,13 €; pšenična krupica (gris), 1 kg – do 1,10 €; ječmena kaša, 1 kg – do 1,30 €; suhi keksi, bez punjenja (piškote), 400 g – do 1,75 €; dvopek, 200 g – 400 g – do 2,29 €; tjestenina, »penne«/»fusilli«, 400 g – 500 g – do 1,19 €; panceta, po kg – do 11,90 €; šunka u ovitku, po kg – do 8,79 €; pašteta, čajna, 95 g – 100 g – do 0,95 €; tirolska kobasica, po kg – do 6,05 €; kranjska kobasica, po kg – do 6,40 €; smrznuti file oslića, 400 g – 500 g – do 4,80 €; smrznuti oslić, bez glave, 400 g – do 3,90 €; riblja konzerva u biljnom ulju, 90 g – 125 g – do 1,32 €; kiselo vrhnje, čašica, 12 % mm, 180 g – 200 g – do 0,94 €; svježi kralji sir, polumasni, 500 g – do 2,49 €; maslac, 250 g – do 2,99 €; svinjska mast, po kg – do 2,20 €; naranča, u rinfuzi, po kg – do 1,49 €; suhe šljive, bez koštica, 500 g – do 3,19 €; crveni (žuti) luk, u rinfuzi, po kg – do 0,84 €; kelj, u rinfuzi, po kg – do 1,67 €; poriluk, u rinfuzi, po kg – do 1,99 €; kupus, u rinfuzi, po kg – do 0,79 €; smrznuti grašak, 400 g – 500 g – do 1,50 €; smrznute mahune, 400 g – do 1,60 €; cikla, rezana, staklenka, 650 g – 700 g – do

1,55 €; orah (jezgra), 500 g – do 6,50 €; narančin nektar, negaziran, višeslojna ambalaža, 1 l – do 1,29 €; kava, mljevena, 400 g – 500 g – do 6,79 €; džem, voćni, 660 g – 690 g – do 2,90 €; uvin čaj, filter vrećice i rinfuzni, 30 g – 50 g – do 2,10 €; ocat, jabučni, 1 l – do 1,19 €; deterđent za strojno pranje rublja, u prahu, 3 kg – 4 kg – do 14,99 €; tekući deterđent za ručno pranje posuđa, 400 ml – 500 ml – do 1,15 €; i sapun, kruti, 80 g – 100 g – do 0,80 €.

Točkom VI. Odluke propisano je da su trgovci obvezni odrediti MPC najviše do propisane razine svim proizvodima iz toč. II. Odluke, osim za toaletni papir, troslojni, 10 do 16 rola (dalje: toaletni papir), a za kategorije proizvoda iz toč. III. Odluke, najmanje za jedan proizvod unutar iste kategorije (npr. MPC 1,19 eura za 1 L jabučnog octa, proizvođača A), odnosno, najmanje za jedan artikl toaletnog papira (npr. MPC 2,99 eura za toaletni papir, troslojni, 10 rola, proizvođača X). Međutim, trgovci mogu odrediti MPC najviše do propisane razine i za više proizvoda unutar iste kategorije, odnosno za više vrsta toaletnih papira. Ako odabrani proizvod iz određene kategorije ili toaletni papir za kojeg je odredio MPC do najviše razine propisane ovom Odlukom trgovac više nema u ponudi, obavezan je odrediti drugi proizvod unutar iste kategorije odnosno drugi artikl toaletnog papira koje nudi na prodaju, a koji će u tom slučaju biti predmet ograničenja cijena sukladno ovoj Odluci (npr. MPC 1,19 eura za 1 L jabučnog octa, proizvođača B, odnosno MPC 2,99 eura za toaletni papir, troslojni, 10 rola, proizvođača Y).

Dodajemo da je toč. IV. Odluke propisano da trgovac može odrediti maloprodajnu maržu za UHT mlijeko s 2,8% mm najviše do 10% (ali može odrediti u manjem iznosu).

4.2. Vraćanje cijena na određenu razinu

ističemo...

Mjera vraćanje cijena na određenu razinu, podrazumijeva vraćanje najviše MPC na određenu razinu koja je bila primjenjiva u određenom vremenskom razdoblju pri čemu nije dopušteno prodavati proizvode i usluge iznad najviše propisane cijene, ali je dopušteno prodavati ispod te cijene.

4.3. Prijava važećih cjenika, odnosno tarifa

ističemo...

Mjera prijava važećih cjenika, odnosno tarifa podrazumijeva prijavu cjenika i tarifa, koje trgovac koristi u svrhu prodaje proizvoda i usluga Ministarstvu.

Cjenici koje trgovci prijavljuju Ministarstvu podrazumijevaju popis proizvoda (roba) i usluga koje trgovci nude i prodaju u maloprodaji i pripadajuće maloprodajne cijene (redovne i snižene koje se primjenjuju tijekom trajanja posebnih oblika prodaje, poput akcijske prodaje, rasprodaje, sezonskog sniženja i dr.). Tarifa je sustav obračuna cijena ili naknada prema određenim pravilima, a najčešće se koristi za određivanje cijena usluga koje ovise o nekim faktorima, kao što su potrošnja (npr. električna energija, voda), udaljenost (npr. prijevoz) ili vremensko trajanje (npr. telekomunikacijske usluge), usluge izrade, izdavanja i tiskanja isprava i službenih obrazaca. Dok je cjenik konkretan popis cijena, tarifa može biti način na koji se cijene formiraju i obračunavaju.

Vlada mjeru prijave važećih cjenika odnosno tarifa propisuje uredbom, kojom ujedno određuje: fizičke i pravne osobe koje su obvezne prijaviti važeće cjenike, odnosno tarife i rok za prijavu; proizvode i usluge koji podliježu kontroli cijena; sadržaj prijave cjenika, odnosno tarifa; i postupak prijave cjenika, odnosno tarifa.

Stručne i upravne poslove za provedbu mjere prijave važećih cjenika odnosno tarifa provodi Ministarstvo.

ističemo...

Trgovac je obavezan prije povećanja cijena ispuniti obvezu prijave cjenika, odnosno tarifa sukladno uredbi Vlade.

Do donošenja nove uredbe sukladno odredbama Zakona kojom će se propisati mjera izravne kontrole cijena prijave važećih cjenika, odnosno tarifa, ostaje na snazi Uredba o izravnim mjerama kontrole cijena iz 2001. koja je donijeta temeljem prethodnog Zakona, a kojom se određuje obveza trgovačkim društvima Agenciji za komercijalnu djelatnost d.o.o., prijave cjenika za izradu isprava i službenih obrazaca i Narodnim novinama d.d. prijave cjenika za izdavanje, tiskanje i prodaju službenih obrazaca Ministarstvu. Na koje se isprave i službene obrasce primjenjuje navedena obveza propisano je Odlukom o ispravama i službenim obrascima.

4.4. Objava važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca

ističemo...

Mjera objave važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca, podrazumijeva objavu važećih cjenika u digitalnom obliku, pogodnih za automatsku obradu, radi informiranosti kupaca, postizanja veće transparentnosti i cjenovne konkurentnosti.

Cilj propisivanja ove mjere je osigurati veći stupanj informiranosti građana o cijenama proizvoda i usluga.

Trgovac je dužan objavljene cijene u cjenicama na svojoj mrežnoj stranici ažurirati u realnom vremenu kako bi odražavale trenutne cijene u prodajnim objektima uključivo i prodaju putem mrežnih stranica (tj. prodaju putem interneta).

Budući se ovom mjerom namjerava osigurati digitaliziranost i automatizacija postupka usporedbe cijena, mjera obveze objavljivanja važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca uključuje i obvezu provođenje te mjere na način pogodan za automatsku obradu podataka. U tom smislu, Zakonom je izričito propisano da je trgovac dužan omogućiti uporabu softverskih alata i automatiziranih programa koji putem interneta mogu prikupljati podatke o cijenama putem aplikacijskog programskog sučelja (završna točka internet mreže) ili drugih tehničkih rješenja koja omogućuju dohvaćanje podataka o cijenama u realnom vremenu, radi njihove usporedbe. Kod toga je bitno napomenuti da Zakon ne propisuje trgovcima obvezu uporabe softverskih alata i automatiziranih programa nego **obvezu omogućavanja** svim zainteresiranim dionicima (npr. potrošačima, nadzornim tijelima) upotrebu softverskih alata i automatiziranih programa koji putem interneta mogu prikupljati podatke o cijenama poput aplikacijskog programskog sučelja ili drugih tehničkih rješenja koja omogućuju dohvaćanje podataka o cijenama u realnom vremenu

radi njihove uporabe. Tu je riječ o softverskim i automatiziranim programima namijenjenim za „skidanje“ objavljenih cjenika na mrežnim stranicama u svrhu informiranja potrošača i eventualne izrade aplikacija za usporedbe maloprodajnih cijena poput API sučelja za programiranje aplikacija.¹⁶

ističemo...

Ako Vlada odlukom propiše mjeru izravne kontrole cijena objavom važećih cjenika na mrežnoj stranici, tada se ta mjera primjenjuje samo na trgovce iz kategorije supermarket, hipermarket, diskontna prodavaonica te „Cash & Carry“, sukladno odredbama propisa kojima je uređena djelatnost trgovine, a koji imaju uspostavljene mrežne stranice.

Što se smatra supermarketom, hipermarketom, diskontnom prodavaonicom i „Cash & Carry“ prodavaonicom propisano je Pravilnikom o klasifikaciji prodavaonica i drugih oblika trgovine na malo,¹⁷ a minimalni tehnički i drugi propisani uvjeti koje moraju ispunjavati svaki od prodajnih objekata, propisani su Pravilnikom o o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica.¹⁸

Supermarket je prodavaonica čiji je prodajni asortiman roba namijenjena za obavljanje trgovine u nespecializiranim prodavaonicama (pretežno hrane, ali se mogu prodavati i neprehrambeni proizvodi). Metoda prodaje je samoposluživanje ili samoposluživanje s direktnim posredovanjem prodavača prema kupcu. Površina prodajnog prostora supermarketa je od najmanje 400 m² do najviše 2500 m². **Hipermarket** je prodavaonica čiji je prodajni asortiman roba namijenjena za obavljanje trgovine u nespecializiranim prodavaonicama (nude se različite robne grupe hrane i neprehrambenih proizvoda te razne vrste usluga u trgovini). Metoda prodaje je samoposluživanje ili samoposluživanje s direktnim posredovanjem prodavača prema kupcu. Površina prodajnog prostora hipermarketa mora iznositi najmanje 2500 m². **Diskontna prodavaonica** je prodavaonica čiji je prodajni asortiman ograničen u ponudi hrane i neprehrambenih proizvoda u izvornim pakiranim jedinicama, po povoljnim cijenama (nižim od cijena iste vrste proizvoda u ostalim prodavaonicama u toku cijene godine), u kojem najznačajniji dio čine vlastite robne marke. Metoda prodaje je samoposluživanje ili samoposluživanje s direktnim posredovanjem prodavača prema kupcu. Površina prodajnog prostora je najmanje 50 m². „Cash & Carry“ je oblik prodavaonice (prodajno skladište) u kojoj se roba prodaje na bazi samoposluživanja za daljnju prodaju, preradu i krajnju potrošnju. Asortiman prodavaonice čini raznovrsna roba namijenjena za obavljanje trgovine na malo u nespecializiranim prodavaonicama. Površina prodajnog prostora je najmanje 50 m².

16 API (Application programming interface) ili sučelje za programiranje aplikacija je skup određenih pravila i specifikacija koje programeri slijedi tako da se mogu služiti uslugama ili resursima operacijskog sustava ili nekog drugog složenog programa kao standardne biblioteke rutina (funkcija, procedura, metoda), struktura podataka, objekata i protokola. Korištenje API-ja omogućava programerima koristiti rad drugih programera štedeći vrijeme i trud koji je potreban da se napiše neki složen program, pri čemu svi programeri koriste iste standarde (preuzeto sa mrežne stranice Wikipedie; <https://hr.wikipedia.org/wiki/API>).

17 Nar. nov., br. 39/09. i 46/15.

18 Nar. nov., br. 66/09., 108/09., 8/10. i 108/14.

ističemo...

Veliki trgovci dužni su na svojim internetskim stranicama objavljivati i redovito ažurirati maloprodajne cijene svih proizvoda koje nude na prodaju te omogućiti nesmetan rad (tz. *botova*)¹⁹ kako bi specijalizirani servisi koji uspoređuju maloprodajne cijene mogli nesmetano dohvaćati cijene svojih proizvoda te raditi usporedbe, što u konačnosti dovodi do povećanja razine informiranosti kupaca i postizanja veće transparentnosti cjenovne konkurencije.

4.5. Pribavljanje prethodne suglasnosti na cijene**ističemo...**

Mjera pribavljanja prethodne suglasnosti na cijene Ministarstvu podrazumijeva prijavu cijena koje trgovac koristi u svrhu prodaje proizvoda i usluga, pri čemu se cijene ne mogu utvrđivati ni mijenjati bez prethodne suglasnosti.

Davanje prethodne suglasnosti, stručne i upravne poslove za provedbu predmetne mjere provodi Ministarstvo.

ističemo...

U slučaju određivanja mjere pribavljanja prethodne suglasnosti Ministarstva na cijene, trgovac je dužan primijeniti cijene za koje je dobio prethodnu suglasnost, a koje su predmet mjere u roku 15 dana nakon dobivanja prethodne suglasnosti.

4.6. Obvezno redovito ili periodično dostavljanje podataka o cijenama**ističemo...**

Mjera obveznog redovitog ili periodičnog dostavljanja podataka o cijenama za proizvode i usluge podrazumijeva dostavljanje podataka u određenim vremenskim razdobljima Ministarstvu.

U slučaju određivanja mjere obveznog redovitog ili periodičnog dostavljanja podataka o cijenama, trgovac je dužan dostaviti podatke o cijenama sukladno odluci Vlade kojom je ta mjera određena.

Stručne i upravne poslove za provedbu predmetne mjere provodi Ministarstvo.

4.7. Obvezno isticanje dodatne cijene primjenjive u prethodnom razdoblju**ističemo...**

Mjera obveznog isticanja dodatne cijene koja je bila primjenjiva u prethodnom razdoblju, podrazumijeva isticanje dodatne cijene koja je bila primjenjiva u točno određenom prethodnom razdoblju radi praćenja rasta cijena i informiranja kupaca.

Dotatna cijena je ona cijena koja je bila primijenjena na točno određeni dan ili u točno određenom prethodnom razdoblju (tzv. „sido cijena”).

Stručne i upravne poslove za provedbu predmetne mjere provodi Ministarstvo.

Isticanjem dodatne uz trenutno važeću cijenu, potrošačima se omogućuje prostim pogledom vidjeti koliko se to razlika u promjeni cijene dogodila u nekom razdoblju, čime se potrošačima omogućuje transparentno i lakše praćenje promjene cijena kroz određeno vremensko razdoblje.

5. Isticanje i objavljivanje cijena

Obveza i način isticanja cijena propisani su odredbama ZZP-a, a primjenjuju se u poslovnim odnosima kupnje i prodaje proizvoda (roba) i usluga između trgovca i potrošača.

ističemo...

Trgovac je dužan pridržavati se istaknutih cijena.

5.1. Općenito o obvezi isticanja i pridržavanja cijena**5.1.1. Opće pravilo o isticanju cijena**

Opće pravilo o isticanju cijena propisane je čl. 7. ZZP-a. Tom je odredbom propisano da trgovac mora jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti iznos MPC i CJM proizvoda (na način da se proizvod ne oštećuje) i usluga koje nudi i prodaje, a uz te cijene ne smiju se isticati druge cijene, osim u slučaju posebnim oblika prodaje (npr. akcijske prodaje, rasprodaje, sezonskog sniženja) te kod odobravanja popusta za pojedine proizvode ili skupinu proizvoda. Cijene se ističu na proizvodu ili na njegovom prodajnom mjestu. Kod proizvoda u rasutom stanju, na prodajnom mjestu proizvoda ističe se samo CJM. Pri oglašavanju u kojem se navodi MPC, mora se navesti i CJM kako je prethodno navedeno. Opća pravila o isticanju cijena ne primjenjuju se na javnu dražbu, prodaju umjetničkih dijela i antikviteta te na cijene uređene posebnim propisima.

5.1.2. Posebna pravila o isticanju cijena proizvoda (robe) i usluga

Posebna pravila o načinu isticanja cijena propisana su Pravilnikom o načinu isticanja maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere (dalje: Pravilnik o isticanju cijena).²⁰ Prema tom Pravilniku, MPC i CJM proizvoda mora biti za potrošače istaknuta nedvosmisleno, jasno, vidljivo i čitljivo te na lako uočljiv način. Cijena proizvoda je nedvo-

¹⁹ Botovi na internetu su računalni programi dizajnirani za automatsko izvršavanje određenih zadataka, npr. ponavljajućih radnji i tome sl.

²⁰ Nar. nov., br. 117/22.

smisleno istaknuta ako je isključena mogućnost njene zamjene s cijenom drugog proizvoda (ako je MPC istaknuta na web stranici internetske trgovine, sučelje mrežne trgovine mora biti organizirano na način da je isključena mogućnost njene zamjene s MPC druge robe koja se nudi putem internet trgovine). Cijene se ističu u eurima, a uz to mogu i u drugim valutama, u kom slučaju, za potrošače su mjerodavne cijene istaknute u eurima.

Ako se MPC ističe na prodajnom mjestu proizvoda, tada mora biti istaknuta na oznaci s nazivom proizvoda i to ispred ili ispod ili pokraj proizvoda, a iznimno se može istaknuti i iznad proizvoda, uz uvjet da ne postoji mogućnost zamjene s drugom cijenom u blizini. Iznimno, cijene se mogu istaknuti u obliku cjenika (MPC se navodi uz naziv proizvoda) ako je riječ o proizvodima koji se prodaju u prodajnom objektu s ograničenim prostorom (npr. u kiosku, pokretnom vozilu, na prodajnoj klupi/štanu) ili o proizvodima koji se prodaju u više dimenzija, boja ili materijala, a zbog prostornog ograničenja nije ih moguće sve izložiti. Za pretpakirane proizvode iz čl. 8.st.1. Pravilnika o isticanju cijena,²¹ uz MPC ističe se i CJM, osim u slučaju iznimaka propisanih u st.2. istog članka.²²

Trgovac koji pruža uslugu, mora imati cjenik usluga istaknut na prodajnom, uključujući i mrežnu stranicu internet trgovine, na način dostupan potrošačima, a istaknute cijene moraju biti nedvosmislene, jasne, vidljive i čitljive i lako uočljive. Ako trgovac, obzirom na broj i raznovrsnost usluga nije u mogućnosti sve usluge koje pruža istaknuti na cjeniku, tada cijene usluga moraju biti istaknute u obliku kataloga usluga s cijenama, ili posebne brošure, ili prospekta s nedvosmislenim opisom usluga s cijenama ili na drugi odgovarajući način (npr. putem displeja vidno istaknutog u prodajnom prostoru). Uz cijenu usluge, trgovac je dužan navesti naziv, vrstu i opseg usluga te sve pripadajuće troškove.

5.1.3. Posebna pravila o isticanju cijena kod posebnog oblika prodaje

Posebna pravila o isticanju cijena tijekom provođenja posebnog oblika prodaje propisana su odredbama čl. 19. – 24. ZZZP-a. Posebnim oblicima prodaje smatra se prodaja proizvoda po cijenama nižim od cijena u redovnoj prodaji, a obuhvaća akcijsku prodaju, rasprodaju, sezonsko sniženje, prodaju robe s greškom i prodaju robe kojoj istječe rok uporabe. Za svaki od navedenih posebnih oblika prodaje Zakonom su propisani uvjeti pod kojima se isti može obavljati. Prilikom obavljanja posebnog oblika prodaje, a koji nije uređen ZZZP-om, trgovac može koristiti i druge nazive (npr. vikend kupnja, noćna kupnja, crni petak).

Tijekom trajanja posebnog oblika prodaje proizvoda (robe), trgovac je dužan istaknuti cijenu koju primjenjuje tijekom trajanja posebnog oblika prodaje i najnižu cijenu koju je primjenjivao za isti proizvod (robu) tijekom razdoblja od 30 dana prije provođenja posebnog oblika prodaje, s time da cijena koja se primjenjuje tijekom trajanja posebnog oblika prodaje mora biti niža od najniže cijene u prethodnom razdoblju od 30 dana. Navedeno pravilo o isticanju dviju cijena, primjenjuje se kod sklapanja ugovora na daljinu (npr. internet prodaje,

TV prodaje, prodaje putem kataloga) i ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija trgovca (npr. prilikom direktne prodaje u domu potrošača), kao i pri oglašavanju posebnog oblika prodaje, ali samo u onom slučaju kada je predmet posebnog oblika prodaje, roba.

Ako je predmet posebnog oblika prodaje usluga, tada se prethodno navedeno pravilo o obvezi isticanja dvije cijene (cijene koja se primjenjuje tijekom trajanja posebnog oblika prodaje i najniže cijene u prethodnih 30 dana) primjenjuje samo ako se posebni oblik prodaje usluga provodi unutar poslovne prostorije trgovca (npr. u frizerskom salonu), ali ne pri sklapanju ugovora na daljinu i/ili ugovora izvan poslovnih prostorija i kod oglašavanja posebno oblika prodaje usluga (u tom slučaju ističe se samo cijena koja se primjenjuje tijekom trajanja posebnog oblika prodaje usluga).

Pravilo o isticanju dviju cijena tijekom provođenja posebnih oblika prodaje, primjenjuje se u slučaju odobravanja popusta za pojedine proizvode ili skupinu proizvoda.

Postavlja se pitanje smije li trgovac u okviru posebnih oblika prodaje prodavati proizvode po cijeni nižoj od njene nabavne cijene²³ s porezom na dodanu vrijednost (dalje: PDV), a da time na ostvaruje radnju nepoštenog trgovanja iz čl. 64.st.1.toč.1. ZT-a, koja je odredbom čl. 63. st.2. istog Zakona, zabranjena. Nepoštenim trgovanjem podrazumijevaju se radnje trgovca kojima se radi tržišnog natjecanja povređuju dobri trgovački običaji. Koje se radnje po samom ZT-u smatraju nepoštenim trgovanjem, navedeno je u čl. 64. st.1. tog Zakona, a između kojih je i radnja prodaje robe ispod njene nabavne cijene s PDV-om. Međutim, odredbom st.2. istog članka propisano je da se nepoštenim trgovanjem ne podrazumijeva prodaja robe ispod njezine nabavne cijene s PDV-om kada se radi o skorom isteku roka valjanosti, povlačenju robe iz asortimana, potpunoj rasprodaji zbog zatvaranja objekta te stečaja i likvidacije trgovačkog društva, odnosno zatvaranja obrta ili drugim razlozima kojima trgovac ne čini radnje kojima se sprječava, ograničava ili narušava tržišno natjecanje. Upravo, propisivanje mjera izravne kontrole cijena (poput određivanja najviše razine MPC ili mjere vraćanja MPC na određenu razinu) su one okolnosti pod kojima se prodaja proizvoda obuhvaćenih mjerama izravne kontrole cijena ispod njene nabavne cijene s PDV-om, mogu smatrati opravdanim radnjama kojima se ne sprječava, ograničava ili narušava tržišno natjecanje. Drugim riječima, prodajom proizvoda obuhvaćenih mjerom izravne kontrole cijena po maloprodajnim cijenama ispod njihove nabavne cijene s PDV-om, trgovac ne čini radnju nepoštenog trgovanja, jer su su maloprodajne cijene tih proizvoda pravno ograničene radi sprječavanja negativnih učinaka promjene pojedinih cijena, a u cilju otklanjanja štetnih posljedica poremećaj na tržištu u pogledu opskrbe osnovnim proizvodima stanovništva.

5.2. Obveza isticanja cijena određenih mjerama izravne kontrole

Ako Vlada za mjeru izravne kontrole cijena odlukom propiše:

- mjeru određivanja najviših cijena, trgovac je dužan istaknuti cijenu do najviše cijene određene odlukom;
- mjeru vraćanja cijene na određenu razinu, trgovac je dužan istaknuti cijenu vraćenu na onu razinu koja je propisana odlukom;

21 CJM ističe se (uz MPC) za pretpakiranu: hranu i hranu za životinje (osim ako nije drukčije propisano); deterdžente; dječje pelene; boje i lakove (izuzev slikarskih boja); ulja i tekućine za motore i motorna vozila; destiliranu vodu; proizvode za njegu lica i tijela, za pranje i čišćenje lica i tijela, za pranje i njegu kose i za pranje, čišćenje i njegu zubi i usne šupljine.

22 CJM nije potrebno (uz MPC) isticati za pretpakirane: proizvode mase manje od 50 g ili obujma manjeg od 50 ml; proizvode koji se prodaju kao poklon paket ili kompleti; proizvodi koji se prodaju u okviru posebnih oblika prodaje (rasprodaja, akcijska prodaja, sezonsko sniženje i dr.); poslastice za kućne ljubimce; kolače; alkoholna pića u pakiranjima do 100 ml; smrznute deserte obujma do 500 ml; te za voće i povrće koje se prodaje komadno ili u svežnju.

23 Nabavna cijena je jedinična cijena koštanja po kojoj se kupuju robe i usluge čiju strukturu čine fakturirana cijena dobavljača umanjena za eventualne popuste i zavisni troškovi nabave koji su vezani uz konkretnu nabavu materijala i sredstava za rad.

- mjeru pribavljanja prethodne suglasnosti na cijene, trgovac je dužan istaknuti cijene za koje je dobio prethodnu suglasnost Ministarstva.

Ako je Vlada za mjeru izravne kontrole odlukom propiše mjeru isticanja dodatne cijene u prethodnom razdoblju, trgovac je dužan uz trenutnu cijenu vidljivo istaknuti i dodatnu cijenu koja se primjenjivala na točno određeni dan (npr. 1.3.2025.) ili u određenom prethodnom razdoblju (npr. od 1.1. do 1.4. 2025.) sukladno odluci, kao i pri oglašavanju tih cijena.

Primjer isticanja dodatne cijene uz trenutnu cijene:

Stolni margarin 250 g	
MPC (1.2.-31.3.2025.)	MPC (trenutna)
0,95 €	1,20 €

Bučino ulje nerafinirano 0,5 l	
MPC (25.3.2025.)	MPC (važeća)
11,50 €	12,00 €

ističemo...

Trgovac je dužan najviše određene cijene, cijene vraćene na određenu razinu, cijene za koje je prethodno pribavio suglasnost Ministarstva i dodatne cijene primjenjive u prethodnom razdoblju koje su kao takve određene odlukom Vlade o iznimnim mjerama kontrole cijene, istaknuti jasno, vidljivo i čitljivo na proizvodu ili njenom prodajnom mjestu odnosno na cjeniku (za sitnu robu i/ili robu koja se nudi na ograničenom prodajnom prostoru i za usluge), kao i pri oglašavanju tih cijena, sukladno odredbama ZZP-a, a pri isticanju cijena postupati na način i pod uvjetima određenim odlukom o propisivanju svake od navedenih mjera.

5.3. Mjera objavljivanja važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca

Ako Vlada odlukom propiše mjeru objavljivanja važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca, tada su trgovci iz kategorije supermarket, hipermarket, diskontna prodavaonica i „Cash & Carry“ koji imaju uspostavljene mrežne stranice, dužni na svojim mrežnim stranicama javno objaviti cjenike na koje se odnosi mjera objave važećih cjenika, na način propisan odlukom kojom se ta mjera određuje, a tako objavljenu cijenu moraju istaknuti i pri oglašavanju.

Uz cijene, trgovac je dužan objaviti i pripadajuće podatke o proizvodima i uslugama koji omogućuju valjanu usporedbu proizvoda i usluga, uključujući sve relevantne informacije koje omogućuju informirani izbor, sukladno ZZP-u (npr. da li je riječ o redovnim cijenama ili cijenama koje se primjenjuju tijekom posebnog oblika prodaje, način

plaćanja cijene, iznose dodatnih troškova vezano uz isporuku robe i druge uvjete koje trgovac odobrava).

Na mrežnoj stranici trgovac je dužan objaviti važeće cijene odnosno cjenike u obliku datoteke koje sadrže podatke o cijenama u .xml ili .csv formatu. .Xml i .csv su dva različita formata datoteka koji se koriste za čuvanje i razmjenu podataka na mrežnoj stranici, s time da .Xml omogućuje bolju pohranu složenijih podataka, a .csv je bolji za tabele. **.Xml format** (*Extensible Markup Language* – jezik za označavanje podataka) je format koji se koristi za strukturiranje podataka pomoću oznaka (tagova) i ujedno fleksibilan format koji omogućava hijerarhijsku organizaciju podataka. Kao standardni računalni format, koristi se za različite namjene, poput izrade baze podataka, pohranu podataka, razmjenu podataka, povećavanje dostupnosti podataka. **.CSV datoteka** (*Comma Separated Values*–Vrijednost odvojene zarezima) jest tekstualna datoteka koja ima određeni format koji omogućuje spremanje (pohranu) podataka u tablično strukturiranom formatu, pri čemu svaka linija predstavlja jedan red, a vrijednosti su razdvojene zarezom ili drugim separatorom, poput „;“ (točka-zarez). Lako se otvara u *Excelu* i u drugim programskim jezicima.

6. Informiranje potrošača o poduzetim mjerama

6.1. Isticanje obavijesti o poduzetoj mjeri izravne kontrole cijena

Dosadašnje iskustvo u primjeni pojedinih mjera izravne kontrole cijena propisanih temeljem prethodnog Zakona pokazalo je da samo donošenje odgovarajući mjera izravne kontrole cijena nije dovoljno kako bi se zaštitili svi oni adresati (umirovljenici i druge osobe s primanjima nižim od prosječnih) radi kojih se određena mjera i donosi.. Kako bi se osiguralo da informacije o sadržaju i načinu provedbe tih mjera dopiru do krajnjih kupaca, ovim je Zakonom propisana obveza trgovca da jasno, vidljivo i čitljivo informiraju potrošača o poduzetim mjerama.

Obveza informiranja uključuje isticanje odgovarajućih obavijesti kao što su vizualne identifikacijske oznake, letci, plakati, oblici digitalnog oglašavanja i slično s popisom proizvoda i usluga koji su obuhvaćeni poduzetom mjerom izravne kontrole cijena, a koji će potrošačima dati do znanja koji su proizvodi i usluge obuhvaćeni pojedinom mjerom.

ističemo...

Trgovac je dužan u prodajnom objektu jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti obavijesti o informiranju potrošača o poduzetoj mjeri (ovisno o načinu propisanom u odluci o određivanju pojedine mjere) putem vizualne identifikacijske i/ili na na plakatima, letcima i sl., uključujući i mrežnu stranicu ako je uspostavljena.

6.1.1. Isticanje vizualne identifikacijske oznake o poduzetoj mjeri

Vizualna identifikacijska oznaka o poduzetoj mjeri, ističe se na prodajnom mjestu unutar prodajnog objekta sukladno ZZP-u, što podrazumijeva isticanje oznake na način da je vidljiva i lako uočljiva za potrošače. Sadržaj i izgled vizualne identifikacijske oznake o poduzetoj mjeri kao i način njenog isticanja detaljnije se propisuje odlukom o određivanju pojedine mjere

Primjerice, Odlukom o određivanju najviših cijena određenih proizvoda u trgovini na malo koja se primjenjuje do donošenja nove odluke sukladno Zakonu, propisano je da su trgovci koji nude na prodaju proizvode koji su predmet ograničenja cijena u skladu s predmetnom Odlukom, obvezni u prodajnom objektu (prodavaonici, štandu, kiosku, pokretnom vozilu, mrežnoj stranici web shopa, katalogu) uz MPC proizvoda, jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti i vizualnu identifikacijsku oznaku o ograničenoj cijeni, u obliku tiskanom u Prilogu I. koji je sastavni dio predmetne Odluke. Ako je trgovac za više proizvoda iz iste kategorije proizvoda ograničio cijenu do najviše propisane visine, vizualnu identifikacijsku oznaku treba istaknuti samo na jednom od tih proizvoda.

Izgled vizualne identifikacijske oznake prema Odluci o određivanju najviših cijena:

6.1.2. Isticanje plakata, letaka i sl. o poduzetoj mjeri

Obavijest o poduzetoj mjeri ističe se na plakatima, letcima i sl. (npr. displeju, katalogu, brošuri) u prodajnom objektu, uključivo i na mrežnoj stranici trgovca, ako je uspostavljena. I u ovom slučaju, odlukom kojom se propisuje određena mjera detaljnije se propisuju sadržaj obavijesti koji se ističu na plakatu, letcima i sl. sredstvima informiranja potrošača, kao i način njihovog isticanja.

Tako je Odlukom o određivanju najviših cijena određenih proizvoda u trgovini na malo koja je i dalje na snazi, propisano da su trgovci koji nude na prodaju proizvode koji su predmet ograničenja cijena u skladu s predmetnom Odlukom, obvezni na ulazu u prodajni objekt ili na drugom za potrošače vidljivom mjestu unutar prodajnog objekta i na mrežnoj stranici internet trgovine ako je uspostavljena, jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti plakat koji sadržava minimalno vizualnu identifikacijsku oznaku o ograničenoj cijeni te popis artikala koje trenutno nude u prodajnom objektu, s pripadajućom (ograničenom) maloprodajnom cijenom sukladno toj Odluci.

6.2. Osiguranje zasebnih dijelova unutar prodajnog objekta za prodaju proizvoda obuhvaćenih mjerom izravne kontrole cijena

Osim obveza isticanja obavijesti o poduzetoj izravnoj mjeri kontrole cijena kako je prethodno navedeno, trgovac je dužan u prodajnom objektu većem od 400 m² prodajnog prostora osigurati zasebne dijelove za prodaju proizvoda obuhvaćenih mjerama izravne kontrole cijena sukladno propisima o hrani i predmetima opće uporabe.

I Odlukom o određivanju najviših cijena određenih proizvoda u trgovini na malo donesenoj temeljem prethodnog Zakona, propisano je da u prodajnom objektu (prodavaonici) s prodajnim prostorom većem od 400 m², trgovac mora osigurati zasebne dijelove za prodaju po najmanje jedne vrste artikala (proizvoda) iz kategorije proizvoda iz toč. III. Odluke i najmanje jednim artiklom toaletnog papira iz toč. II. Odluke kojemu su ograničili MPC sukladno toj Odluci. Navedena obveza odnosi se na trgovce koji obavljaju prodaju proizvoda u prodajnim objektima vrste supermarket, hipermarket, robna kuća

i trgovački centar, ali i u diskontnoj prodavaonici i prodavaonici „Cash&Cary“ ako ispunjavaju propisani uvjet veličine prodajnog prostora. Pri osiguravanju zasebnog dijela prodajnog prostora za smještaj proizvoda s ograničenim cijenama, mora se voditi računa da su zadovoljeni uvjeti sukladno propisima o hrani i predmetima opće uporabe, odnosno da proizvodi s posebnim uvjetima čuvanja budu smješteni i zaštićeni tako da se izbjegne opasnost od njihove kontaminacije (npr. da hrana obuhvaćena mjerama ograničenja cijena ne bude smještena zajedno s deterdžentima za pranje rublja i/ili suđa, da hrana koja se treba čuvati na niskoj temperaturi, bude smještena u rashladnim ormarima ili škrinjama).

7. Tajnost podataka o cijenama u postupku kontrole cijena

Odredbom čl. 17. Zakona propisano je da su svi sudionici u postupcima kontrole cijena dužni su čuvati kao poslovnu tajnu podatke koji se odnose na cijene i kontrolu cijena tijekom i nakon postupaka, a posebno podatke o elementima cijena, njihovom izračunu, prijedlozima promjena cijena, podacima koje trgovci dostavljaju Ministarstvu, drugom nadležnom ministarstvu ili Vladi te podatke koji čine poslovnu tajnu trgovaca sukladno posebnim propisima.

Posebni propis kojim se uređuje poslovna tajna je Zakon o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti.²⁴ Poslovnom tajnom, u smislu čl. 3. st.1. toč.5. tog Zakona, podrazumijevaju se informacije koje ispunjavaju slijedeće zahtjeve: da su tajne jer nisu, u svojoj ukupnosti ili u točnoj strukturi i sklopu svojih sastavnih dijelova, općenito poznate ili lako dostupne osobama iz krugova koji se obično bave predmetnom vrstom informacija; imaju tržišnu (komercijalnu) vrijednost zbog toga što su tajne; i u odnosu na te informacije, osoba koja ih zakonito kontrolira, poduzela je u tim okolnostima razumne korake kako bi se sačuvala njihova tajnost.

ističemo...

Obveza čuvanja podataka kao poslovne tajne ne odnosi se na konačnu maloprodajnu cijenu odnosno cijene, cjenike i tarife koje se temeljem propisane mjere izravne kontrole cijena određuju, ističu i objavljuju, nego isključivo na elemente takve cijene odnosno izračun cijena (npr. maloprodajnu maržu, rabat, *cassa sconto*, ovisne troškove), te samo ti elementi cijene predstavljaju poslovnu tajnu.

8. Provedba inspeksijskog nadzora

8.1. Općenito o provedbi inspeksijskog nadzora

U svrhu osiguranja učinkovitog sustava inspeksijskog nadzora provedbe propisanih mjera izravne kontrole cijena, Zakonom su određena tijela nadležna za obavljanje inspeksijskog i drugog nadzora nad provedbom odredbi tog Zakona i njegovih provedbenih propisa (odluka, uredbi), te su propisane upravne koje su nadležna nadzorna tijela ovlaštena i dužna poduzeti, kao i prekršajne sankcije za pravne i fizičke osobe za koje je inspeksijskim ili drugim nadzorom utvrđeno da su počinili jedan ili veći broj prekršaja.

Za obavljanje inspekcijskog nadzora, Zakonom je primarno ovlaštena tržišna inspekcija Državnog inspektorata, a zatim i ostala nadzora tijela, svako u okviru svog propisanog djelokruga rada.

Zakonom su propisane odgovarajuće upravne mjere koje u provedbi inspekcijskog nadzora rješenjem može izreći nadležni inspektor, a odnose se na zabranu prodaje proizvoda i usluga obuhvaćenih mjerama izravne kontrole cijena do otklanjanja nepravilnosti, te naredbu o uklanjanju utvrđenih nepravilnosti. Ujedno je propisano načelo oportuniteta u poduzimanju upravnih mjera, prema kojem nadležni inspektor neće izreći upravnu mjeru ako utvrđene nepravilnosti otklonjene tijekom inspekcijskog nadzora ili do donošenja rješenja o izricanju upravne mjere.

Vrlo važan segment ovoga Zakona je propisivanje učinkovitih proporcionalnih i odvraćajućih prekršajnih novčanih kazni za povrede pojedinih odredbi ovoga Zakona i podzakonskih propisa Vlade kojima su konkretizirani način, sadržaj i uvjeti provođenja pojedine mjere, a koje su propisane u većem iznosu od iznosa novčanih kazni koje su bile propisane Zakonom '97. Bitna novina je da je uz novčane kazne (po prvi puta u području iznimnih mjera kontrola cijena) propisana i mjera oduzimanja imovinske koristi ostvarene prekršajem.

8.2. Tijela nadležna za provedbu inspekcijskog nadzora

Odredbom čl. 18. Zakona propisano je da inspekcijski nadzor nad provođenjem ovoga Zakona obavljaju tržišni inspektori Državnog inspektorata sukladno propisu kojim se uređuju poslovi i ovlasti tržišnih inspektora (st. 1.), a da iznimno, nadzor nad provođenjem Zakona obavljaju i druga nadležna tijela sukladno djelokrugu određenom posebnim propisima.

8.2.1. Tržišni inspektori Državnog inspektorata

Tržišni inspektori djeluju u sastavu tržišne inspekcije, jedne od 16 inspekcija ustrojnih unutar Državnog inspektorata, kao državne upravne organizacije čije je ustrojstvo, uvjeti za obavljanje inspekcijskih poslova iz djelokruga Državnog inspektorata, dužnosti i ovlasti inspektora u svrhu zaštite javnog interesa i javnozdravstvenog interesa u provedbi propisa, propisani Zakonom o Državnom inspektoratu (dalje: ZDI).²⁵ U djelokrug tržišne inspekcije ulaze inspekcijski poslovi u području trgovine, usluge, zaštite potrošača i sigurnosti neprehrambenih proizvoda, ako ovim ili posebnim zakonom nije drugačije propisano. Poslovi inspekcijskih poslova, uz ostalo podrazumijevaju i obavljanje inspekcijskog nadzora nad zakonima i drugim propisima kojima se uređuje, između ostalog, obavljanje trgovine, obavljanje usluga, zaštita ekonomskih interesa pri kupnji proizvoda i usluga, kao i pri drugim oblicima stjecanja proizvoda i usluga te obavljanje i drugih inspekcijskih poslova sukladno posebnom zakonu (u ovom slučaju Zakonu o iznimnim mjerama kontrole cijena).

Inspekcijske poslove iz djelokruga tržišne inspekcije obavljaju tržišni inspektori (uključujući tržišne inspektore II. vrste, više tržišne inspektore i tržišne inspektore specijaliste) raspoređeni na radna mjesta u središnjem uredu Državnog inspektorata, u Zagrebu, Šubićeve 29., područnim uredima u Zagrebu, Varaždinu, Osijeku, Rijeci i Splitu te ispostavama područnih ureda.²⁶ Tržišni inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora je samostalan te vodi postupak, donosi upravne akte (rješenje, zaključke) i poduzima mjere u okviru prava, obveza i ovlasti utvrđenih ZDI-om i/ili drugim propisima kojima je

uređeno područje rada tržišnih inspekcija. Inspektor provodi inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti, a iznimno na zahtjev stranke, kada je to propisano posebnim propisima, pri čemu može uzeti u obzir zaprimljene predstave. Svojevremeno tržišnog inspektora dokazuje se službenom značkom i iskaznicom. U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor ima ovlaštenja iz čl. 61. ZDI-a (npr. ovlašten je fotografirati ili snimiti osobe, pregledati i snimiti poslovne prostorije, mrežne stranice, računalne programe, dokumente, isprave i drugu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje nadzirane pravne i fizičke osobe). Pravne i fizičke osobe koje podliježu inspekcijskom nadzoru dužne su inspektorom omogućiti obavljanje nadzora sukladno njegovim zakonom propisanim ovlastima. O obavljanjem inspekcijskom nadzoru, inspektor je dužan sastaviti zapisnik od kojih jedan primjerak obvezno uručuje ili dostavlja nadziranoj osobi ili njezinu zakonskom zastupniku ili opunomoćeniku ili sudioniku zatečenom u nadzoru.

Ako je ovim ili drugim zakonom propisano da se u slučaju utvrđene nezakonitosti izriče određena upravna mjera (npr. mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili prodaje proizvoda ili mjera otklanjanja utvrđenih nedostataka u roku određenom u rješenju), inspektor je dužan rješenjem tu mjeru izreći, osim ako utvrđene nepravilnosti budu otklonjene tijekom nadzora ili kad izvršenje nije moguće (tada inspektor ne mora donositi rješenje), a što inspektor mora navesti u zapisniku. Inspektor je dužan, ako nije drukčije propisano, donijeti rješenje bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje te mjere. Inspektor kontrolom izvršenja rješenja utvrđuje je li izvršenik izvršio rješenje. Ako inspektor kontrolom izvršenja rješenja utvrdi da izvršenik nije dobrovoljno izvršio rješenje, prisilit će izvršenika na izvršenje rješenja izricanjem novčanih kazni u skladu s čl. 142 Zakona o općem upravnom postupku.²⁷

Ako inspektor inspekcijskim nadzorom utvrdi da je povredom propisa počinjen prekršaj za koji se može izreći novčana kazna, dužan je, najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera, prekršajno sankcionirati počinitelja prekršaja (izdati prekršajni nalog te istim izreći novčanu kaznu u propisanom iznosu, ili na mjestu izvršenja prekršaja izreći i naplatiti novčanu kaznu u propisanom iznosu ako je to propisano ili nadležnom općinskom sudu podnijeti optužni prijedlog, te ako je propisano, utvrditi imovinsku korist utvrđenu prekršajem, istu oduzeti prekršajnim nalogom ili u optužnom prijedlogu predložiti njeno oduzimanje, kao i do odluke suda, privremeno oduzeti predmete prekršaja, ako je ta mjera propisana).

8.2.2. Ostala tijela nadzora

Ostala tijela nadzora nisu izričito Zakonom navedena radi potrebe sveobuhvatnog uređenja, odnosno kako se ne bi izostavilo niti jedno upravno područje koje može biti predmet jedne od izravnih mjera kontrole cijena propisanih ovim zakonskim okvirom. To može biti: Porezna uprava Ministarstva financija – nadzire različite aspekte financijskog i poreznog poslovanja pravnih i fizičkih osoba, Hrvatska narodna banka – nadzire i regulira financijski sustav s posebnim fokusom na stabilnost bankarskog sektora, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) – nadzire i sprječava monopole na tržištu te osigurava tržišno natjecanje, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM) – regulira tržište elektroničkih komunikacija, poštanskih usluga i željezničkog prijevoza, Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA) – regulira energetska sustav, uključujući

²⁵ Nar. nov., br. 115/18., 117/21. i 67/23.

²⁶ Zemaljske i e-mail adrese područnih jedinica Državnog inspektorata dostupne na mrežnoj stranici Državnog inspektorata (<https://dirh.gov.hr/kontakt/podrucni-uredi/331>).

²⁷ Nar. nov., br. 47/09. i 110/21.

proizvodnju, distribuciju i opskrbu električnom energijom, plinom i toplinskom energijom

8.3. Upravne mjere

Upravne mjere koje rješenjem sukladno Zakonu izriču tržišni inspektori propisani su čl. 19. Zakona i to mjera privremene zabrane prodaje proizvoda (st.1.) i mjera otklanjanja utvrđenih nedostataka (st.2.)

8.3.1. Upravna mjera privremene zabrane prodaje proizvoda

U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor rješenjem će trgovcu privremeno zabraniti prodaju proizvoda i usluga obuhvaćenih mjerama izravne kontrole cijena do otklanjanja nalazom utvrđenih nepravilnosti ako: ne istakne cijenu do najviše cijene ili ne istakne cijenu vraćenu na određenu razinu sukladno odluci kojom su te mjere izrečene, ili najvišu cijenu odnosno cijenu vraćenu na određenu razinu ne istakne jasno, vidljivo i čitljivo, ili je ne istakne pri oglašavanju, ili pri isticanju tih cijena ne ne postupi na način i pod uvjetima određenim odlukom kojima je mjere izrečene; pri objavi cijena odnosno važećih cjenika na svojoj mrežnoj stranici ne postupi na način i pod uvjetima određenim odlukom o određivanju mjere objave važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca, ili se ne pridržava tako objavljenih cijena; primjeni cijene koje su predmet mjere pribavljanja prethodne suglasnosti bez pribavljanja te suglasnosti, ili jasno, vidljivo i čitljivo ne istakne cijene za koje je dobio prethodnu suglasnost, ili je ne istakne pri oglašavanju, ili cijene za koje je pribavio suglasnost primjeni 15 dana nakon dobivanja te suglasnosti, ili se ne pridržava cijena za koje je pribavio prethodnu suglasnost, ili ne postupi na način i pod uvjetima određenim odlukom kojom je određena mjera pribavljanja prethodne suglasnosti na cijene; jasno, vidljivo i čitljivo ne istakne dodatnu cijenu ili ju ne istakne prilikom oglašavanja, ili pri isticanju dodatne cijene ne postupi na način i pod uvjetima određenim odlukom kojom je ta mjera izrečena.

8.3.2. Upravna mjera otklanjanja utvrđenih nepravilnosti

U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor će rješenjem narediti trgovcu otklanjanje utvrđene nepravilnosti, određujući rok u kojem se ta nepravilnost mora ukloniti, ako tijekom nadzora utvrdi da: nije pružio potrošačem obavijest o poduzetim mjerama izravne kontrole putem vizualne identifikacije oznake na prodajnom mjestu unutar prodajnog objekta ili na lecima, plakatima sl. u prodajom objektu, uključivo na mrežnoj stranici trgovca ako je uspostavljena, a kako je to propisano odlukom o izricanju pojedine mjere izravne kontrole cijena; unutar prodajnog objekta nije osigurao zasebne dijelove za prodaju proizvoda obuhvaćenih mjerama izravne kontrole cijena sukladno Zakonu i odluci kojom je izrečena pojedina mjera izravne kontrole cijena ili se proizvodi obuhvaćeni mjerama izravne kontrole cijena ne nalaze na zasebnim dijelovima za prodaju proizvoda.

8.3.3. Žalba na rješenje

Odredbom čl. 19. st.3. Zakona izrijekom je propisano da žalba izjavljena protiv rješenja tržišnog inspektora ne odgađa izvršenje rješenja, što je inspektor dužan navesti u izreci rješenja. O žalbi odlučuje unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu Državnog inspektorata. Sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata,²⁸ unutarnja ustrojstvena jedinica koja rješava o žalbama protiv upravnih akata

tržišnih inspektora Državnog inspektorata je Sektor za drugostupanjski upravni postupak, Služba za drugostupanjski upravni postupak- I.

8.3.4. Načelo oportuniteta

Odredbom čl. 19. st.4. Zakona propisano je da tržišni inspektor neće donositi rješenje o privremenoj zabrani prodaje proizvoda odnosno rješenje o otklanjanju utvrđenih nedostataka ako su utvrđene nepravilnosti otklonjen tijekom inspekcijskog nadzora odnosno do donošenja rješenja, što će inspektor utvrditi i navesti u zapisniku o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

8.4. Prekršajne sankcije

Prekršajne sankcije za pravne i fizičke osobe koje se ne pridržavaju obveza propisanih Zakonom obuhvaćaju prekršajne novčane kazne iz čl. 20. i mjeru oduzimanja imovinske koristi iz čl. 21. Zakona.

8.4.1. Prekršajne novčane kazne

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj trgovac—pravna osoba, a u iznosu od 1.000,00 do 4.000,00 eura i odgovorna osoba u pravnoj osobi, kao i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost u iznosu od 1.000,00 do 20.000,00 eura te trgovac – fizička osoba u iznosu od 1.000,00 do 6.000,00 eura, ako: ne pruži potrošačima obavijest o poduzetim mjerama izravne kontrole putem vizualne identifikacije oznake na prodajnom mjestu unutar prodajnog objekta ili na lecima, plakatima sl. u prodajom objektu, uključivo na mrežnoj stranici trgovca ako je uspostavljena, a kako je to propisano odlukom o izricanju pojedine mjere izravne kontrole cijena; unutar prodajnog objekta ne osigura zasebne dijelove za prodaju proizvoda obuhvaćenih mjerama izravne kontrole cijena sukladno Zakonu i odluci kojom je izrečena pojedina mjera izravne kontrole cijena, ili se proizvodi obuhvaćeni mjerama izravne kontrole cijena ne nalaze na zasebnim dijelovima za prodaju proizvoda; jasno, vidljivo i čitljivo ne istakne cijenu do najviše cijene, ili ne istakne cijenu vraćenu na određenu razinu sukladno odluci kojom je mjera izrečena, ili te cijene ne istakne pri oglašavanju, ili se ne pridržava tih cijena; ne prijavi cjenik, odnosno tarifu, a cijene poveća suprotno uredbi kojom je određena mjera prijave važećih cjenika odnosno tarife; **na svojim mrežnim stranicama javno ne objavi cjenike** sukladno odluci kojom je ta mjera određena, ili objavljene cijene u cjenicama ne ažurira u realnom vremenu kako bi odražavale trenutne cijene u prodajnim objektima i/ili putem internet trgovine, ili uz cijene ne objavi i pripadajuće podatke o proizvodima i uslugama koji omogućuju valjanu usporedbu proizvoda i usluga sa svim relevantnim informacijama koje omogućuju potrošaču informirani izbor sukladno ZZP-u, ili pri isticanju cjenika i tarifa na svojim mrežnim stranicama ne postupi na način propisan odlukom kojom je ta mjera određena, ili pri oglašavanju ne navede cijene i tarife kako su objavljene na mrežnim stranicama, ili se ne pridržava objavljenih cjenika i tarifa; **cjenike na mrežnoj stranici ne objavi u obliku datoteke** koje sadrže podatke o cijenama u .xml ili .csv formatu, ili ne omogući uporabu softverskih alata i automatiziranih programa koji putem interneta mogu prikupljati podatke o cijenama putem aplikacijskog programskog sučelja ili drugih tehničkih rješenja koja omogućuju dohvaćanje podataka o cijenama u realnom vremenu, radi njihove usporedbe; primijeni cijene bez prethodnog pribavljanja suglasnosti ako je ta mjera propisana, ili cijene primjeni u roku 15 dana nakon dobivanja prethodne suglasnosti, ili ne istakne jasno, vidljivo i čitljivo cijenu za koju je dobio prethodnu suglasnost, ili tu cijenu ne istakne prilikom oglašavanja, ili se ne pridržava cijene za koju je dobio prethodnu suglasnost; ne dostavi podatke o cijenama su-

